

DUOMENŲ TVARKYMO SUTARTIS

_____ m. _____ mėn. ____ d.
[miestas]

AB „Energijos skirstymo operatorius“, juridinio asmens kodas 304151376, registruotos buveinės adresas Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius, (toliau – **Valdytojas**) ir

UAB Energy Advice, juridinio asmens kodas 303038190, registruotos buveinės adresas Žemaičių g. 31-233, Kaunas, (toliau – **Tvarkytojas**),

toliau Valdytojas ir Tvarkytojas kartu vadinami Šalimis, o kiekvienas atskirai – Šalimi, sudarė šią Duomenų tvarkymo sutartį (toliau – **Duomenų tvarkymo sutartis**):

1. Sutartyje naudojamos sąvokos

- 1.1. **Asmens duomenys** (arba **duomenys**) – bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu (duomenų subjektu), kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti nustatyta pasinaudojant šiais duomenimis (pavyzdžiui, vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo data, kontaktinė informacija, skaitiklio duomenys, IP adresas ir kt.), vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai.
- 1.2. **Duomenų tvarkymas** – bet kuris su asmens duomenimis atliekamas veiksmas – rinkimas, užrašymas, kaupimas, saugojimas, klasifikavimas, paskelbimas, grupavimas, keitimas, jungimas, naudojimas, loginės ir (ar) aritmetinės operacijos, paieška, skleidimas, naikinimas, teikimas, kitoks veiksmas ar veiksmų rinkinys.
- 1.3. **Techninės ir organizacinės saugumo priemonės** – priemonės, kurios skirtos apsaugoti asmens duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Minėtos priemonės turi užtikrinti tokį saugumo lygį, kuris atitiktų saugotinų asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką.
- 1.4. **Asmens duomenų apsaugos teisės aktai** – teisės aktai, kurie reglamentuoja asmens duomenų apsaugą ir (ar) nustato reikalavimus duomenų saugumo priemonėms, įskaitant, tačiau neapsiribojant, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (toliau - BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą bei kitus Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, įskaitant jų pakeitimus.
- 1.5. Kitos Duomenų tvarkymo sutartyje naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Asmens duomenų apsaugos teisės aktuose.

2. Duomenų tvarkymo sutarties objektas

- 2.1. Duomenų tvarkymo sutartimi įgyvendinant BDAR 28 straipsnio 3 dalį, nustatomos duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo teisės bei pareigos, duomenų valdytojo vardu tvarkant asmens duomenis. Šia sutartimi siekiama apsaugoti duomenų subjektų teises, mažinti konkrečią asmens duomenų apsaugos riziką ir užtikrinti duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo santykių bei atitinkamų teisių ir pareigų aiškumą.
- 2.2. Asmens duomenys yra renkami ir tvarkomi turint teisėtą tikslą –
 - siekiant užtikrinti tinkamą Tvarkytojo įsipareigojimų pagal (2025-ESO-1445) Skaičiuojamųjų elektros apkrovų nustatymo metodikos atnaujinimo paslaugų (toliau – **Sutartis**) vykdymą
- 2.3. Ši Duomenų tvarkymo sutartis neatleidžia Tvarkytojo nuo pareigų, kurios Tvarkytojui taikomos pagal BDAR ar kitus teisės aktus.

3. Valdytojo įsipareigojimai

- 3.1. Valdytojas patvirtina, kad Priede Nr. 1 nurodytų Asmens duomenų tvarkymas, kurio pagrindas yra Šalių sudaryta Sutartis ir Duomenų tvarkymo sutartis, yra teisėtas bei atitinka Asmens duomenų apsaugos teisės aktus.
- 3.2. Valdytojas patvirtina, kad Duomenų tvarkymo sutartyje ir jos prieduose pateikė ir Sutarties bei Duomenų tvarkymo sutarties vykdymo laikotarpiu esant poreikiui papildomai pateiks reikiamus nurodymus Tvarkytojui dėl Valdytojo pavedimu atliekamo Asmens duomenų tvarkymo.
- 3.3. Valdytojas įsipareigoja, gavęs Tvarkytojo prašymą, nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 (darbo) dienas suteikti Tvarkytojui reikiamą informaciją, susijusią su šios Duomenų tvarkymo sutarties pagrindu tvarkomų asmens duomenų tvarkymu, pagal šios Duomenų tvarkymo sutarties ir teisės aktų reikalavimus.

4. Tvarkytojo įsipareigojimai

- 4.1. Tvarkytojas, tvarkydamas Asmens duomenis, įsipareigoja laikytis Asmens duomenų apsaugos teisės aktų, Duomenų tvarkymo sutarties ir jos priedų reikalavimų bei kitų Valdytojo pavedimų. Valdytojo pavedimu tvarkomi Asmens duomenys, jų tvarkymo tikslas, apimtis ir sąlygos nurodytos Duomenų tvarkymo sutarties Priede Nr. 1.
- 4.2. Tvarkytojas nedelsdamas informuoja Valdytoją, jei Valdytojo nurodymai dėl duomenų tvarkymo pobūdžio, techninių ir organizacinių priemonių, Tvarkytojo nuomone, prieštarauja BDAR arba kitiems ES ar Lietuvos Respublikos teisės aktams, reglamentuojantiems duomenų apsaugą.
- 4.3. Tvarkytojas, tvarkydamas Asmens duomenis įsipareigoja, savo lėšomis užtikrinti tvarkomų Asmens duomenų apsaugą, įgyvendindamas tinkamas technines ir organizacines priemones, skirtas apsaugoti tvarkomus Asmens duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, sugadinimo, pakeitimo, praradimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Šios priemonės turi užtikrinti reikiamą apsaugos lygį, kuris atitiktų tvarkomų Asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką bei teisės aktų reikalavimus.
- 4.4. Tvarkytojas įsipareigoja užtikrinti Asmens duomenų konfidencialumą bei garantuoja, kad prieiga prie Asmens duomenų bus suteikta tik tiems Tvarkytojo darbuotojams ar jo įgaliotiems asmenims, kuriems to reikia jų funkcijoms vykdyti ir su Asmens duomenimis būtų atliekami tik tie veiksmai, kuriems atlikti Tvarkytojui suteiktos teisės, kiek to reikalauja tinkamas šios Duomenų tvarkymo sutarties vykdymas. Tvarkytojas įsipareigoja užtikrinti, kad Asmens duomenis tvarkyti įgalioti asmenys būtų tinkamai informuoti apie Asmens duomenų konfidencialumą, būtų tinkamai apmokyti, kaip vykdyti savo pareigas ir laikytis Asmens duomenų tvarkymui taikomų reikalavimų, numatytų Duomenų tvarkymo sutartyje, Valdytojo pavedimuose ir teisės aktuose bei būtų įsipareigoję užtikrinti Asmens duomenų konfidencialumą. Tvarkytojo darbuotojų, kuriems suteikta prieiga prie Asmens duomenų, sąrašas turi būti periodiškai peržiūrimas ne rečiau kaip kartą kas 6 mėnesius. Vadovaujantis šia peržiūra, darbuotojų prieiga prie Asmens duomenų panaikinama, jei tokia prieiga nebereikalinga. Pasikeitus Tvarkytojo darbuotojams, kurie tvarko Asmens duomenis, jų prieigos teisės prie Asmens duomenų panaikinamos ne vėliau nei paskutinę jų darbo su jais patikėtais Asmens duomenimis dieną, o tuo atveju jei nutrūksta Tvarkytojo darbuotojų darbo santykiai – ne vėliau nei paskutinę jų darbo dieną.
- 4.5. Tvarkytojas įsipareigoja užtikrinti Saugumo reikalavimuose (Duomenų tvarkymo sutarties Priede Nr. 2) išdėstytas organizacines ir technines duomenų tvarkymo priemones. Tvarkytojas įsipareigoja užtikrinti, kad šios apsaugos priemonės būtų įdiegtos prieš pradedant tvarkyti Asmens duomenis bei būtų nuolat peržiūrimos ir, reikalui esant, atnaujinamos, vykdoma jų stebėseną ir kontrolė. Gavęs Valdytojo prašymą, Tvarkytojas nedelsiant, bet ne vėliau nei per 10 (darbo) dienų, informuoja Valdytoją apie tai, kaip Tvarkytojas laikosi ir užtikrina, kad su Tvarkytoju susiję ir jo įgalioti asmenys laikytųsi šių Saugumo reikalavimų ir kokių priemonių Tvarkytojas ėmėsi siekiant užtikrinti Saugumo reikalavimų laikymąsi.
- 4.6. Tvarkytojas privalo turėti ir pateikti atnaujintus duomenų tvarkymo veiklos įrašus, įskaitant kiekvieno subjekto, veikiančio kaip pagalbinis duomenų tvarkytojas, pavadinimą, kontaktinius duomenis, atstovą (įskaitant duomenų apsaugos pareigūną, jei paskirtas) ir buveinę.

5. Duomenų perdavimas į trečiąsias valstybes

- 5.1. Tvarkytojas Asmens duomenis gali perduoti į trečiąsias valstybes ar tarptautinėms organizacijoms tik gavęs Valdytojo dokumentais įformintus nurodymus ir laikantis BDAR V skyriaus reikalavimų.
- 5.2. Jei Asmens duomenis trečiosioms valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms reikia perduoti pagal Europos Sąjungos ar jos valstybės narės teisės aktus, kurių turi laikytis Tvarkytojas, nors Valdytojas nedavė nurodymų Tvarkytojui tai atlikti, Tvarkytojas informuoja Valdytoją apie šį teisinį reikalavimą prieš duomenų perdavimą, nebent tas teisės aktas draudžia perduoti tokią informaciją.
- 5.3. Tvarkytojas be Valdytojo dokumentais įformintų nurodymų arba be konkretaus reikalavimo pagal Europos Sąjungos ar jos valstybės narės teisės aktus negali pagal šią Duomenų tvarkymo sutartį:
 - 5.3.1. perduoti Asmens duomenis duomenų valdytojui ar duomenų tvarkytojui trečiojoje valstybėje ar tarptautinėje organizacijoje;
 - 5.3.2. perduoti Asmens duomenų tvarkymą pagalbiniam duomenų tvarkytojui trečiojoje valstybėje;
 - 5.3.3. leisti, kad Asmens duomenis tvarkytų duomenų tvarkytojas trečiojoje valstybėje.
- 5.4. Ši Duomenų tvarkymo sutartis nėra standartinės duomenų apsaugos sąlygos, apibrėžtos BDAR 46 straipsnio 2 dalies c ir d punktuose, ir šalys negali remtis Duomenų tvarkymo sutartimi kaip asmens duomenų perdavimo į trečiąsias valstybes ar tarptautinėms organizacijoms pagrindu pagal BDAR V skyrių.

6. Tvarkytojo pagalba Valdytojui

- 6.1. Tuo atveju, kai įgaliotos valstybės institucijos, pareigūnai ar bet kuris kitas asmuo, įskaitant duomenų subjektą, pateikė prašymą, skundą, pretenziją, kuris tiesiogiai susijęs su Duomenų tvarkymo sutarties ir Sutarties pagrindu tvarkomais duomenimis, Tvarkytojas nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 3 (darbo) dienas Valdytojo kontaktiniu elektroniniu paštu turi perduoti tokį prašymą Valdytojui. Jeigu prašymas/skundas/pretenzija nėra susiję išimtinai su BDAR numatytais duomenų subjektų teisėmis, Valdytojas ir Tvarkytojas priklausomai nuo situacijos ir klausimo pobūdžio susitaria, kas rengia ir pateikia atsakymą duomenų subjektui.
- 6.2. Tvarkytojas, gavęs duomenų subjekto prašymą pasinaudoti BDAR nustatytais duomenų subjekto teisėmis, Duomenų tvarkymo sutarties 6.1. p. nustatytu terminu ir priemonėmis tokį prašymą perduoda Valdytojui.
- 6.3. Šalys susitaria, kad BDAR nustatytas duomenų subjektų teises įgyvendina ir atsakymą į subjekto prašymą teikia Valdytojas. Tvarkytojas, atsižvelgdamas į duomenų tvarkymo ir pateikto prašymo pobūdį padeda Valdytojui įgyvendinti duomenų subjektų teises ir atsakyti į pateiktus prašymus, pateikdamas reikalingus dokumentus, informaciją, taikydamas tinkamas technines ir organizacines priemones prašymams įgyvendinti.
- 6.4. Tvarkytojas, atsižvelgdamas į duomenų tvarkymo pobūdį ir duomenų tvarkytojo statusą, padeda Valdytojui užtikrinti BDAR 32-36 str. nustatytų prievolių laikymąsi:
 - a) nedelsiant informuodamas Valdytoją apie įvykusius duomenų saugumo pažeidimus, kad Valdytojas galėtų įvykdyti jam nustatytą pareigą ne vėliau kaip per 72 val. informuoti Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją apie pažeidimą;
 - b) padedamas komunikuoti su duomenų subjektais tais atvejais, kai įvykus duomenų saugumo pažeidimui dėl didelio pavojaus būtina informuoti duomenų subjektus;
 - c) teikdamas konsultacijas ir padedamas įvertinti galimas rizikas atliekant poveikio duomenų apsaugai vertinimą, tais atvejais, kai duomenų tvarkymas atliekamas pasitelkiant Tvarkytojo sukurtus įrankius, sistemas, procesus ir kai atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą yra būtina vadovaujantis Asmens duomenų apsaugos teisės aktais;
 - d) esant poreikiui pagal savo kompetenciją kartu su Valdytoju dalyvaudamas išankstinėse konsultacijose su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, kai tokios konsultacijos yra privalomos vadovaujantis Asmens duomenų apsaugos teisės aktais.
- 6.5. Tvarkytojas įsipareigoja neatlygintinai pateikti Valdytojui visą informaciją, būtiną siekiant įrodyti, kad vykdomos visos Duomenų tvarkymo sutartyje ir teisės aktuose numatytos prievolės.

7. Pranešimas apie duomenų saugumo pažeidimą

- 7.1. Jei įvyksta arba įtariama, kad įvyko duomenų saugumo pažeidimas arba Tvarkytojo atžvilgiu vykdomi bet kokie kiti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos procesiniai veiksmai, susiję su Asmens duomenų, tvarkomų pagal Duomenų tvarkymo sutartį ir (arba) Sutartį, tvarkymu, Tvarkytojas nedelsdamas, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 (dvidešimt keturias) valandas nuo saugumo incidento nustatymo neatlygintinai raštu informuoja apie tai Valdytoją.
- 7.2. Tvarkytojas pateikia Valdytojui pranešimą su visa informacija, kuri pagal Asmens duomenų apsaugos teisės aktus yra reikalinga Valdytojui, kad jis galėtų tinkamai įvykdyti pareigą pranešti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir duomenų subjektams bei pašalinti ir sumažinti duomenų saugumo pažeidimo padarinius.
- 7.3. Tvarkytojas privalo skubiai imtis priemonių užkirsti kelią tolesnei žalai dėl įvykusio duomenų saugumo pažeidimo, taip pat sumažinti tokio pažeidimo padarinius.
- 7.4. Tvarkytojas gavęs rekomendacijas ir/ar nurodymus iš Valdytojo dėl duomenų saugumo pažeidimo privalo nedelsiant juos vykdyti.
- 7.5. Tvarkytojas privalo registruoti visus Duomenų tvarkymo sutarties ir Sutarties pagrindu tvarkomų Asmens duomenų saugumo pažeidimus, įskaitant su pažeidimu susijusius faktus, jų padarinius ir atliktus taisomuosius veiksmus.

8. Pagalbinių duomenų tvarkytojų pasitelkimas

- 8.1. Tvarkytojas turi bendrąjį rašytinį Valdytojo leidimą, kad jis galėtų pasitelkti pagalbinius duomenų tvarkytojus.
- 8.2. Prieš pasitelkdamas naują arba pakeisdamas esamą pagalbinį duomenų tvarkytoją, Tvarkytojas iš anksto apie tai raštu (elektroniniu paštu) informuoja Valdytoją, pateikdamas pagalbinio duomenų tvarkytojo rekvizitus ir kitą informaciją susijusią su asmens duomenų tvarkymo veikla.
- 8.3. Valdytojas turi teisę, motyvuodamas ir tik dėl svarbių priežasčių (pvz., dėl to, jog kyla reali grėsmė tvarkomų Asmens duomenų saugumui), nesutikti su naujo pagalbinio duomenų tvarkytojo pasitelkimu ir apie tai informuoti Tvarkytoją per 5 (penkias) darbo dienas nuo Tvarkytojo pranešimo gavimo dienos. Jei Valdytojas prieštarauja dėl Asmens duomenų perdavimo pagalbiniam duomenų tvarkytojui, Tvarkytojas privalo toliau vykdyti savo įsipareigojimus pagal Duomenų tvarkymo sutartį be pagalbinio duomenų tvarkytojo pasitelkimo.
- 8.4. Tvarkytojas yra atsakingas už tai, kad sutartyse su pagalbiniais duomenų tvarkytojais būtų numatytos ne mažesnės nei šioje Duomenų tvarkymo sutartyje nurodytos duomenų apsaugos priemonės.
- 8.5. Valdytojas norėdamas užtikrinti, kad tarp Tvarkytojo ir pagalbinio duomenų tvarkytojo pasirašytoje sutartyje būtų nustatyti tokie patys reikalavimai, kokie taikomi ir Tvarkytojui, turi teisę pareikalauti su pagalbinio duomenų tvarkytoju pasirašytos duomenų tvarkymo sutarties ir/arba jos pakeitimų kopijos. Tvarkytojas privalo pateikti tokią sutarties ar jos dalies kopiją, kurioje aptarti tik duomenų tvarkymo klausimai.
- 8.6. Tvarkytojas privalo užtikrinti, kad jo pasitelkti pagalbiniai duomenų tvarkytojai duomenis tvarkytų pagal visas atitinkamas duomenų tvarkymo instrukcijas ir tik tokiu mastu bei tokiu būdu, kiek tai būtina atitinkamų paslaugų teikimui. Tvarkytojas privalo įpareigoti pagalbinius duomenų tvarkytojus, kad pasitelkiant kitus pagalbinius tvarkytojus, sutartyse dėl duomenų tvarkymo būtų nurodytos ne mažesnės asmens duomenų apsaugos priemonės, nei nurodytos šioje Duomenų tvarkymo sutartyje. Tvarkytojas neinformuoja Valdytojo apie pagalbinių duomenų tvarkytojų pasitelktus pagalbinius tvarkytojus.
- 8.7. Tvarkytojas yra atsakingas už jo pasitelktų pagalbinių duomenų tvarkytojų, įskaitant ir jų pasitelktų asmenų ar darbuotojų, veiksmus ir neveikimą, sąlygojusį asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nesilaikymą.
- 8.8. Tvarkytojo pasitelkti ir Valdytojui priimtini pagalbiniai duomenų tvarkytojai nurodyti šio Susitarimo Priede Nr. 3.

9. Auditas

- 9.1. Valdytojas turi teisę, pateikęs išankstinį pranešimą, nepertraukdamas Tvarkytojo veiklos ir neatlygintinai, Tvarkytojo buveinės patalpose atlikti Tvarkytojo patikrinimus ir (ar) auditą įprastomis darbo valandomis. Tokį auditą ar patikrinimus gali atlikti Valdytojo darbuotojai arba kiti Valdytojo įgalioti tinkamais konfidencialumo įsipareigojimais saistomi asmenys.
- 9.2. Tvarkytojas įsipareigoja suteikti visą reikalingą informaciją, dokumentus ir suteikti prieigą prie Tvarkytojo valdomų įrenginių, kiek tai reikalinga duomenų tvarkymo auditui ir (ar) patikrinimui atlikti ir taikomoms techninėms bei organizacinėms priemonėms įvertinti, nepažeidžiant Tvarkytojo komercinių paslapčių.
- 9.3. Šalys susitaria, kad audito ar patikrinimų išlaidas, patirtas Valdytojo, apmoka pats Valdytojas. Tačiau jeigu audito ar patikrinimų metu nustatomas Tvarkytojo, jo įgaliotų ar su juo susijusių asmenų (įskaitant jo pasitelktus pagalbinius duomenų tvarkytojus) įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas, teisės aktų ir (ar) Valdytojo nurodymų nesilaikymas, Tvarkytojas privalo padengti Valdytojo audito ir (ar) patikrinimų išlaidas bei nedelsiant ištaisyti nustatytus neatitikimus.

10. Asmens duomenų tvarkymo pabaiga

- 10.1. Kai Asmens duomenų tvarkymas tampa nebūtinu Tvarkytojo įsipareigojimams pagal Sutartį vykdymui arba kai pasibaigia Sutarties galiojimo terminas ar Sutartis yra nutraukiama, Tvarkytojas privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei Valdytojo nurodytu terminu, netaikydamas jokio papildomo užmokesčio, pateikti (grąžinti) Valdytojui visus Asmens duomenis bei visus kitus duomenis, kuriuos Tvarkytojas tvarkė Valdytojo pavedimu vykdydamas Sutartį, taip pat visas turimas šių duomenų kopijas. Asmens duomenys, kiti duomenys ir jų kopijos pateikiami (grąžinami) Valdytojo nurodytu būdu ir forma. Jeigu Asmens duomenų, kitų duomenų bei jų kopijų pateikti (grąžinti) neįmanoma arba jeigu tai nurodo Valdytojas, Tvarkytojas privalo nedelsiant sunaikinti Asmens duomenis, kitus duomenis ir jų kopijas bei raštu pateikti Valdytojui patvirtinimą apie duomenų ir jų kopijų sunaikinimą.

11. Atsakomybė

- 11.1. Tvarkytojas yra atsakingas už tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl Duomenų tvarkymo sutarties, Sutarties, Valdytojo nurodymų ir (ar) Asmens duomenų apsaugos teisės aktų netinkamo vykdymo ar pažeidimo.
- 11.2. Tvarkytojas įsipareigoja atlyginti Valdytojo visus tiesioginius nuostolius, įskaitant, bet neapsiribojant nuostoliais, susijusiais su valstybės institucijų paskirtomis baudomis.
- 11.3. Tvarkytojas pilna apimtimi atsako už savo darbuotojų veiksmus ir Priede Nr. 2 išdėstytų Saugumo reikalavimų laikymąsi.
- 11.4. Bet koks Tvarkytojo (arba jo pasitelktų pagalbinių duomenų tvarkytojų) padarytas Tvarkytojo įsipareigojimų, numatytų Asmens duomenų apsaugos teisės aktuose arba Duomenų tvarkymo sutartyje, pažeidimas bus laikomas esminiu Duomenų tvarkymo sutarties ir (arba) Sutarties pažeidimu.

12. Kitos sąlygos

- 12.1. Šalys susitaria laikyti šią Duomenų tvarkymo sutartį ir visą jos pagrindą viena kitai perduodamą informaciją paslapyje neterminuotai, neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikiama žodžiu ar raštu. Šalys susitaria neatskleisti konfidencialios informacijos jokiai trečiajai šaliai be išankstinio raštiško ją pateikusios Šalies sutikimo, išskyrus atvejus, kai tokia informacija turi būti atskleista tinkamam šios sutarties vykdymui, teisės, finansų ar kitos srities specialistui/patarėjui, ar paskolos davėjui. Asmuo, kuriam Šalis atskleidžia konfidencialią informaciją, turi prisiimti konfidencialumo įsipareigojimus pagal šio punkto nuostatą ir naudoti tokią informaciją tik tam tikslui, kuriam ji buvo suteikta. Šio straipsnio nuostatos netaikomos informacijai, kuri yra ar tampa prieinama viešai arba gauta atskleidus ar turi būti atskleista pagal teisės aktų reikalavimus. Šalis, pažeidusi šioje sutartyje numatytus įsipareigojimus – saugoti konfidencialią informaciją ir jos neatskleisti, privalo atlyginti kitai Šaliai šios duomenų

tvarkymo sutarties pažeidimu padarytus nuostolius bei imtis visų protingų veiksmų, kad per trumpiausią laikotarpį ištaisytų tokio atskleidimo pasekmes. Šis Duomenų tvarkymo sutarties punktas galioja ir po jos nutraukimo (neterminuotai).

- 12.2. Visi pranešimai pagal Duomenų tvarkymo sutartį turi būti atliekami raštu ir yra laikomi tinkamai gautais: (i) jei praėjo 5 (penkios) darbo dienos po jo išsiuntimo registruotu laišku Šalies buveinės adresu, (ii) įteikiant pasirašytinai – tą dieną, kai gavėjas pasirašo, kad gavo jam pateiktą dokumentą, (iii) siunčiant elektroniniu paštu Šalių Priede Nr. 1 nurodytiems kontaktiniams asmenims – tą pačią siuntimo dieną.
- 12.3. Šalių teisiniams santykiams pagal šią Duomenų tvarkymo sutartį yra taikomi Asmens duomenų apsaugos teisės aktai, kurie apima Valdytojo buveinės šalies teisę – Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, taip pat tiesiogiai taikomus ES teisės aktus.
- 12.4. Visi iš Duomenų tvarkymo sutarties kylantys ginčai yra sprendžiami šalių tarpusavio susitarimu. Šalims nepavykus susitarti, bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš šios Duomenų tvarkymo sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, neišspręsti Šalių tarpusavio susitarimu, sprendžiami Lietuvos Respublikos teisme pagal Valdytojo buveinę, jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip.
- 12.5. Esant prieštaravimų tarp šios Duomenų tvarkymo sutarties ir kitų tarp Šalių sudarytų sutarčių sąlygų, taikomos šios Duomenų tvarkymo sutarties nuostatos.

13. Sutarties galiojimas, keitimas ir nutraukimas

- 13.1. Duomenų tvarkymo sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja tol, kol, priklausomai kas įvyksta pirmiau
 - 13.1.1. galioja Sutartis; arba
 - 13.1.2. iki atskirame Valdytojo pranešime Tvarkytojui apie Duomenų tvarkymo sutarties nutraukimą nurodyto termino.
- 13.2. Tvarkytojo konfidencialumo įsipareigojimai lieka galioti ir pasibaigus šiai Duomenų tvarkymo sutarčiai ir (arba) Sutarčiai.
- 13.3. Visi Duomenų tvarkymo sutarties pakeitimai ir papildymai yra galiojantys, jeigu sudaryti raštu ir patvirtinti abiejų Šalių atstovų parašais.
- 13.4. Šalys patvirtina ir garantuoja, kad jos turi visus reikiamus įgaliojimus sudaryti Duomenų tvarkymo sutartį ir ją vykdyti.
- 13.5. Duomenų tvarkymo sutartis sudaryta 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai iš Šalių.

14. Sutarties priedai

- 14.1. Priedai yra neatskiriama Duomenų tvarkymo sutarties dalis ir turi būti aiškinami vadovaujantis Duomenų tvarkymo sutarties nuostatomis. Kiekviena Šalis gauna po 1 (vieną) kiekvieno Duomenų tvarkymo sutarties priedo egzempliorių.
- 14.2. Prie šios Duomenų tvarkymo sutarties pridedami priedai:
 - 14.2.1. Priedas Nr. 1 – Asmens duomenų tvarkymo sąlygos.
 - 14.2.2. Priedas Nr. 2 – Saugumo reikalavimai.
 - 14.2.3. Priedas Nr. 3 - Tvarkytojo pasitelkti pagalbiniai duomenų tvarkytojai.

15. Šalių rekvizitai ir parašai:

VALDYTOJAS:

AB „Energijos skirstymo operatorius“

(Parašas)

TVARKYTOJAS:

UAB Energy Advice

(Parašas)

Asmens duomenų tvarkymo sąlygos

1. Duomenų tvarkymo tikslas:

Tvarkytojas duomenis tvarko:

Skačiuojamųjų elektros apkrovų nustatymo metodikos punktų audito ir atnaujinimo tikslu.

2. Duomenų subjektai

Tvarkomi Asmens duomenys yra susiję su šiomis duomenų subjektų kategorijomis:

Užsakovo klientai.

3. Tvarkomi duomenys:

Tvarkomi Asmens duomenys yra arba gali būti toliau nurodyto tipo Asmens duomenys:

- 1.1. Vardas, pavardė
- 1.2. Asmens kodas ir (arba) gimimo data, Kliento kodas
- 1.3. Objekto kodas
- 1.4. Objekto adresas
- 1.5. Objekto elektrinis adresas
- 1.6. Objekto tipas
- 1.7. Abonentinis kodas
- 1.8. Kontaktiniai duomenys (adresas, telefono numeris, el. paštas)
- 1.9. Objektui suteikta leistina naudoti/generuoti galia
- 1.10. Objekto atvado tipas
- 1.11. Vartotojo tipas
- 1.12. Išmaniųjų skaitiklių duomenys

4. Duomenų teikimo būdai:

Pasidalinant direktoriją, kurioje laikomi tik nuasmeninti ir jiems skirti duomenys

5. Kontaktiniai asmenys

Šalys nurodo kontaktinius asmenis, kurie bus atsakingi už Duomenų tvarkymo sutarties vykdymo kontrolę.

Valdytojo įgalioti kontaktiniai asmenys (darbuotojai):

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	El. paštas	Tel. nr.
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

6.			
7.			
8.			

Tvarkytojo įgalioti kontaktiniai asmenys (darbuotojai):

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	El. paštas	Tel. nr.
1.			

6. Šalių rekvizitai ir parašai:

VALDYTOJAS:

AB „Energijos skirstymo operatorius“

(Parašas)

TVARKYTOJAS:

UAB Energy Advice

(Parašas)

Saugumo reikalavimai

Valdytojas, Tvarkytojui patikėtų asmens duomenų tvarkymui, nustato organizacines ir technines duomenų tvarkymo priemonės. Tvarkytojas, su juo susiję ir jo įgalioti asmenys privalo užtikrinti žemiau nurodytus saugumo reikalavimus.

1. Organizacinės duomenų saugumo priemonės

- 1.1. Asmens duomenų saugumo politika ir procedūros:
 - 1.1.1. Asmens duomenų ir jų tvarkymo saugumas turi būti dokumentuotas kaip informacijos saugumo politikos dalis.
 - 1.1.2. Saugumo politika turi būti peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per metus.
- 1.2. Vaidmenys ir atsakomybės:
 - 1.2.1. Su asmens duomenų tvarkymu susiję vaidmenys ir atsakomybės turi būti aiškiai apibrėžti ir paskirstyti pagal saugumo politiką;
 - 1.2.2. Turi būti aiškiai apibrėžtas darbuotojų teisių ir pareigų atšaukimas taikant atitinkamas vaidmenų ir atsakomybių perdavimo ar perleidimo procedūras (vidaus organizacijos pertvarkymo ar darbuotojų atleidimo, funkcijų pasikeitimo metu).
- 1.3. Prieigos valdymo politika:
 - 1.3.1. Kiekvienam vaidmeniui, susijusiam su asmens duomenų tvarkymu, turi būti priskirtos konkrečios prieigos kontrolės teisės, vadovaujantis „būtina žinoti“ (angl. need to know) principu.
- 1.4. Išteklių ir turto valdymas:
 - 1.4.1. Tvarkytojas turi turėti IT išteklių (naudojamų asmens duomenims tvarkyti) registrą (techninės, programinės ir tinklo įrangos sąrašą). IT išteklių registras turi apimti bent tokią informaciją: IT išteklių tipą (pvz., tarnybinę stotį, kompiuterinę darbo vietą), vietą (fizinę ar elektroninę). IT išteklių registro tvarkymas turi būti priskirtas konkrečiam asmeniui, pvz., IT specialistui.
 - 1.4.2. IT išteklių registras turi būti reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas.
- 1.5. Keitimų valdymas:
 - 1.5.1. Tvarkytojas turi užtikrinti, kad visi esminiai IT sistemų keitimai būtų stebimi ir registruojami konkretaus asmens (pvz., IT arba saugos specialisto);
 - 1.5.2. Programinės įrangos kūrimas turi būti atliekamas specialioje aplinkoje, kuri nėra prijungta prie IT sistemų, naudojamų tvarkant asmens duomenis. Testuojant sistemas, reikia naudoti testinius duomenis. Tais atvejais, kai tai neįmanoma, turi būti nustatytos specialios testavimo metu naudojamų asmens duomenų apsaugos procedūros.
- 1.6. Žmogiškieji ištekliai:
 - 1.6.1. Tvarkytojas užtikrina, kad jo darbuotojai tvarko informaciją laikydamiesi tokio konfidencialumo lygio, kurio reikalaujama pagal Sutartį ir šią Duomenų tvarkymo sutartį.
 - 1.6.2. Tvarkytojas užtikrina, kad atitinkami Tvarkytojo darbuotojai būtų susipažinę su informacijos, įrenginių ir sistemų naudojimo reikalavimais (įskaitant nustatytus naudojimo apribojimus) pagal Sutartį ir Duomenų tvarkymo sutartį. Valdytojas turi teisę pareikalauti Tvarkytojo pateikti įrodymus, kad jo darbuotojai susipažino su Saugumo reikalavimų turiniu ir sutinka laikytis šių reikalavimų.
 - 1.6.3. Tvarkytojas užtikrina, kad Tvarkytojo darbuotojai, atsakingi už saugumą, yra tinkamai apmokyti vykdyti su saugumu susijusias pareigas;
 - 1.6.4. Tvarkytojas paskiria bent vieną asmenį, turintį tinkamos kompetencijos saugumo srityje, kuris yra atsakingas už Saugumo reikalavimuose numatytų saugumo priemonių įgyvendinimą.

- 1.6.5. Tvarkytojas turi užtikrinti, kad visi darbuotojai būtų tinkamai informuoti apie IT sistemų saugumo reikalavimus, susijusius su jų kasdieniu darbu. Darbuotojai, susiję su asmens duomenų tvarkymu, turi būti mokomi apie atitinkamus duomenų saugumo reikalavimus ir atsakomybes, rengiant reguliarius mokymus, informavimo renginius ar instruktažus.

2. Techninės duomenų saugumo priemonės

2.1. Prieigų kontrolė ir autentifikavimas:

- 2.1.1. Turi būti įdiegta, įgyvendinta prieigų kontrolės sistema, kuri taikoma visiems IT sistemos naudotojams. Prieigų kontrolės sistema turi leisti kurti, patvirtinti, peržiūrėti ir panaikinti naudotojų paskyras.
- 2.1.2. Turi būti vengiama naudoti bendras naudotojų paskyras. Vietose, kur bendra naudotojų paskyra yra būtina, turi būti užtikrinta, kad visi bendros paskyros naudotojai turi tokias pat teises ir pareigas.
- 2.1.3. Turi būti veikiantis autentifikavimo mechanizmas, leidžiantis prieigą prie IT sistemos (paremtas Prieigų kontrolės politika). Minimalus reikalavimas naudotojui prisijungti prie IT sistemos – naudotojo prisijungimo vardas ir slaptažodis.
- 2.1.4. Slaptažodis turi būti sudaromas iš ne mažiau 8 simbolių, naudojant didžiąsias, mažąsias raides ir skaičius.
- 2.1.5. Prieigų kontrolės sistema turi turėti galimybę aptikti ir neleisti naudoti slaptažodžių, kurie neatitinka nustatyto kompleksiskumo lygio.
- 2.1.6. Vartotojo slaptažodžiai turi būti saugomi naudojant kodavimo formą (angl. *hash form*).
- 2.1.7. Turi būti nustatytos ir dokumentais patvirtintos slaptažodžių naudojimo taisyklės. Taisyklėse turi būti apibrėžtas slaptažodžio ilgis, sudėtingumas, galiojimo laikas, nesėkmingų bandymų įvesti slaptažodį skaičius.

2.2. Techninių žurnalų įrašai ir stebėseną:

- 2.2.1. Techninių žurnalų įrašai turi būti įgyvendinti kiekvienai IT sistemai, naudojamai asmens duomenims tvarkyti. Techninių žurnalų įrašuose turi būti matoma visa įmanoma prieigų prie asmens duomenų informacija (pvz., data, laikas, peržiūrėjimo, keitimo, panaikinimo veiksmai).
- 2.2.2. Techninių žurnalų įrašai turi turėti laiko žymas ir būti apsaugoti nuo galimo sugadinimo, suklastojimo ar neautorizuotos prieigos. IT sistemose naudojami laiko apskaitos mechanizmai turi būti sinchronizuoti pagal bendrą laiko atskaitos šaltinį.

2.3. Duomenų bazių apsauga:

- 2.3.1. Duomenų bazės ir taikomųjų programų tarnybinės stotys turi būti sukonfigūruotos taip, kad veiktų naudodamos atskiras paskyras su priskirtomis žemiausiomis operacinės sistemos (OS) privilegijomis.
- 2.3.2. Duomenų bazėse ir taikomųjų programų tarnybinėse stotyse turi būti tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurie yra reikalingi darbui, atitinkančiam duomenų tvarkymo tikslus.

2.4. Darbo vietų apsauga:

- 2.4.1. Naudotojams negalima turėti galimybės išjungti ar apeiti, išvengti IT sistemų saugos nustatymų.
- 2.4.2. Antivirusinės taikomosios programos ir jų informacijos apie virusus duomenų bazės turi būti atnaujinamos ne rečiau kaip kas savaitę, rekomenduojama kartą per parą ar dažniau.
- 2.4.3. Naudotojams negalima turėti privilegijų (teisių) diegti, šalinti, administruoti neautorizuotos programinės įrangos.
- 2.4.4. IT sistemos turi turėti nustatytą sesijos laiką, t. y. naudotojui esant neaktyviam sistemoje nustatytą laiką, jo sesija privalo būti nutraukta. Neaktyvios sesijos laikas – ne ilgiau kaip 15 min.
- 2.4.5. Kritiniai operacinės sistemos saugos atnaujinimai privalo būti diegiami reguliariai ir nedelsiant.

- 2.4.6. Antivirusinės taikomosios programos ir jų informacijos apie virusus bei kenkimo programinę įrangą duomenų bazės turi būti atnaujinamos ne rečiau kaip kartą per parą.
- 2.5. Tinklo ir komunikacijos sauga:
 - 2.5.1. Kai prieiga prie naudojamų IT sistemų yra vykdoma internetu, privaloma naudoti šifruotą komunikacijos kanalą, t. y. kriptografinius protokolus (pvz., TLS/SSL).
 - 2.5.2. Bet koks duomenų judėjimas iš, į IT sistemą turi būti stebimas ir kontroliuojamas naudojant ugniasienes ir įsibrovimo (įsilaužimo) aptikimo ir prevencijos sistemas.
- 2.6. Atsarginės kopijos:
 - 2.6.1. Atsarginės kopijos ir duomenų atstatymo procedūros privalo būti apibrėžtos, dokumentuotos ir aiškiai susietos su vaidmenimis ir pareigomis.
 - 2.6.2. Atsarginių kopijų laikmenoms privalo būti užtikrintas tinkamas fizinis aplinkos, patalpų saugos lygis, priklausantis nuo saugomų duomenų.
 - 2.6.3. Atsarginių kopijų darymo procesas turi būti stebimas, siekiant užtikrinti užbaigtumą ir išsamumą.
 - 2.6.4. Pilnos atsarginės duomenų kopijos privalo būti daromos reguliariai. Rekomenduojamas atsarginių kopijų darymo dažnumas: kasdien – pridedamoji kopija, kas savaitę – pilna kopija.
- 2.7. Mobilieji, nešiojamieji įrenginiai:
 - 2.7.1. Mobilųjų, nešiojamųjų įrenginių administravimo procedūros privalo būti nustatytos ir dokumentuotos, aiškiai aprašant tinkamą tokių įrenginių naudojimą.
 - 2.7.2. Mobilieji ir nešiojamieji įrenginiai, kuriais bus naudojamas darbu su informacinėmis sistemomis, prieš naudojimąsi turi būti užregistruoti ir autorizuoti.
 - 2.7.3. Mobilieji, nešiojamieji įrenginiai turi būti pakankamo prieigos kontrolės procedūrų lygio, kaip ir kita naudojama įranga asmens duomenims tvarkyti.
 - 2.7.4. Mobilųjų, nešiojamųjų įrenginių valdymo funkcijos ir atsakomybės turi būti aiškiai apibrėžtos.
- 2.8. Programinės įrangos sauga:
 - 2.8.1. Informacinėse sistemose naudojama programinė įranga (asmens duomenims tvarkyti) turi atitikti programinės įrangos saugos gerąją praktiką, programinės įrangos kūrime taikomą saugos gerąją praktiką, programinės įrangos kūrimo struktūras (angl. frameworks), standartus (pvz., Agile, OWASP ir kt.).
 - 2.8.2. Turi būti laikomasi duomenų saugą užtikrinančių programavimo standartų ir gerosios praktikos.
 - 2.8.3. Po programinės įrangos kūrimo, testavimo ir verifikacijos, pradedant sistemos įdiegimą ir eksploataciją, jau turi būti laikomasi pagrindinių saugos reikalavimų.
 - 2.8.4. Tais atvejais, kai Tvarkytojas iš Valdytojo gautų asmens duomenų tvarkymui pasitelkia debesijos paslaugas (pvz., talpina ir saugo asmens duomenis debesies saugykloje):
 - 2.8.4.1. Tvarkytojas arba debesijos paslaugas teikiantis paslaugos tiekėjas turi būti sertifikuotas pagal ISO 27001 standartą;
 - 2.8.4.2. paslaugų duomenų centrai turi būti Europos ekonominės erdvės šalyje, o saugomi duomenys negali būti perkelti už Europos ekonominės erdvės ribų.
- 2.9. Duomenų naikinimas, šalinimas:
 - 2.9.1. Prieš pašalinant bet kokią duomenų laikmeną, turi būti sunaikinti visi joje esantys duomenys, naudojant tam skirtą programinę įrangą, kuri palaiko patikimus duomenų naikinimo algoritmus. Jei to padaryti neįmanoma (pvz., DVD laikmenos), turi būti įvykdytas fizinis duomenų laikmenos sunaikinimas be galimybės atstatyti.
 - 2.9.2. Popierinės ir nešiojamosios duomenų laikmenos (pvz., DVD laikmenos), kuriose buvo saugomi, kaupiami asmens duomenys, turi būti naikinamos tam skirtais smulkintuvais arba kitomis mechaninėmis priemonėmis.
- 2.10. Fizinė prieigos kontrolė:
 - 2.10.1. Turi būti įgyvendinta fizinė aplinkos, patalpų, kuriose yra IT sistemų infrastruktūra, apsauga nuo neautorizuotos prieigos.

3. Atitiktis

- 3.1. Valdytojo prašymu Tvarkytojas nedelsiant pateikia Valdytojui atitikties Saugumo reikalavimams ataskaitą. Ataskaitos formą Valdytojas pateiks Tvarkytojui kartu su prašymu.
- 3.2. Aukščiau paminėti reikalavimai ne mažesne apimtimi taikomi visiems Tvarkytojo pasitelktiems pagalbiniais duomenų tvarkytojams, jeigu Valdytojas neprieštarauja, kad Tvarkytojas pasitelktų pagalbinis duomenų tvarkytojus.
- 3.3. Valdytojas kaip nurodyta Duomenų tvarkymo sutarties 9 dalyje turi teisę audito būdu įsitikinti, kad Tvarkytojas laikosi šių reikalavimų.

4. Šalių rekvizitai ir parašai:

VALDYTOJAS:

AB „Energijos skirstymo operatorius“

(Parašas)

TVARKYTOJAS:

UAB Energy Advice

(Parašas)

Tvarkytojo pasitelkti pagalbiniai duomenų tvarkytojai

Bendrovės pavadinimas	Kodas	Adresas
